

فرہنگ تشریحی اعلام تاریخ بیہقی

دکتر علی اشرف سلیمانی

انڈیا - ۱۳۳۲

سرشناسه: سلیمانی، علی اشرف، ۱۳۵۳-||عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ تشریحی اعلام تاریخ
بیهقی/ علی اشرف سلیمانی. || مشخصات نشر: ایلام: انتشارات زانا، ۱۳۹۴. || مشخصات نشر: ۸۴
ص. || شابک: 978-600-6406-72-5 || وضعیت فهرست نویسی: فیا || موضوع: بیهقی،
محمد بن حسین، ۳۸۵-۴۷۰ ق. تاریخ بیهقی- واژه نامه ها || رده بندی کنگره:
۱۳۹۴ ب ۹ ت ۶۵۱/۲۰۶۵ DSRV۹۱ || رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۵۱۳ || شماره ی کتاب شناسی ملی:

۳۹۰۶۵۷۹

انتشارات زانا

فرهنگ تشریحی اعلام تاریخ بیهقی

دکتر علی اشرف سلیمانی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۰۶-۷۲-۵

طرح جلد: قدرت ملکی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

نشانی ناشر: ایلام، خیابان عاشورا، کوچه ی سوم. تلفن: ۰۹۱۸۳۴۱۲۴۵۴

فهرست مطالب کتاب به ترتیب حروف الفبا

۷.....	مقدمه.....
۹.....	آ.....
۱۰.....	الف.....
۲۷.....	ب.....
۴۴.....	پ.....
۴۶.....	ت.....
۴۷.....	ث.....
۴۷.....	ج.....
۴۸.....	ح.....
۵۱.....	خ.....
۵۳.....	د.....
۵۳.....	ذ.....
۵۴.....	ر.....
۵۵.....	ز.....
۵۶.....	س.....

۵۸.....	ش
۵۹.....	ص
۶۰.....	ط
۶۲.....	ع
۶۷.....	غ
۶۷.....	ف
۶۹.....	ق
۷۱.....	ک
۷۱.....	گ
۷۲.....	ل
۷۲.....	م
۷۹.....	ن
۸۱.....	و
۸۱.....	هـ
۸۲.....	ی
۸۴.....	منابع و مآخذ

مقدمه

یکی از منابع بسیار مهمی است که خلیقات و منش ها و عملکرد شخصیت‌های دوران غزنوی (محمود و مسعود) را از نزدیک به خواننده می‌نمایاند تاریخ بیهقی است با توجه به اینکه این افراد هر کدام در اقلیمی دیگر پایگاه و جایگاهی داشته‌اند و این افراد نقش آفرین تاریخ بیهقی در گستره‌ی حکومت غزنوی منشاء خدمات یا مسائلی بودند که تاثیر مستقیم بر فرهنگ و تمدن آن دوره داشته است. شناخت دقیق‌تر و روشن‌تر ایشان بسیار مفید خواهد بود.

گاهی در کتب دیگر به اسامی اشخاص برمی‌خوریم که منشاء خدمت و خیانتی بوده‌اند ولی نام و نشان و حسب و نسب ایشان مشخص نشده و هیچ منبعی هم ذکری از آنها به میان نیاورده است، کسی که از سلسله یا قومی ریشه نداشته «و برآمده به خود» بوده است در این تاریخ بیهقی است که تصویری روشن از آن فرد بدست می‌آید.

از دیدگاهی دیگر، شناخت اشخاص و افراد نام‌آور و نامدار و همچنین گمنام تاریخ بیهقی کمک شایانی به فهم بهتر این کتاب سترگ می‌کند و در صورت نداشتن زمینه ذهنی از شناخت افراد، نوعی سردرگمی در فهم و خوانش متن به وجود خواهد آمد که ناشی از کثرت نقش آفرینان این تاریخ است.

همچنین دیده شده است در برخی کتب، شخصی که در دربار غزنوی، تصویری ناخوش آیند و خائن به دربار از او ترسیم شده و به حقیقت نیز چنین بوده است. بدان دلیل که جز راستی و درستی از بیهقی انتظار نمی‌رود؛ اما به دور از چشم تاریخ بیهقی

او نكونامی خیراندیش و خیراندیشی نیکوکار در خدمت زبردستان و رعیت در اقلیمی دیگر به خدمتگذاری ثبت و ضبط شده است، شناخت این فرد و مقایسه آن با تعریفی که سایرین بدور از بیهقی از ایشان داشته اند. قضاوتی دیگری را می‌طلبد و تجدیدنظری در پرونده آن شخص؛ این میسر نیست مگر با شناخت کافی و وافی همه‌ی افرادی که ابوالفضل بیهقی در نامه‌ی خود از آنها نام برده است. نگارنده در این جستار ناتمام! به سان آغازی که بعدها باید به انجام برسد توضیحی برای شناخت بیشتر اشخاص و اسامی مذکور در این کتاب ارائه داده است که امید است مورد توجه و عنایت اهل فضل قرار گیرد.